

УДК 657.05:005.53

*Світлана Калабухова, Людмила Чалюк***КЛЮЧОВІ ВІДНОСНІ ПОКАЗНИКИ СПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ
ОДИНИЦІ ГЕНЕРУВАТИ ГРОШОВІ КОШТИ***Светлана Калабухова, Людмила Чалюк***КЛЮЧЕВЫЕ ОТНОСИТЕЛЬНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ СПОСОБНОСТИ
ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЕДИНИЦЫ ГЕНЕРИРОВАТЬ ДЕНЕЖНЫЕ СРЕДСТВА***Svitlana Kalabukhova, Liudmyla Chalyuk***KEY RELATIVE INDICATORS OF ECONOMIC ENTITY CAPACITY TO
GENERATE CASH**

Аргументовано необхідність прагматичної інтерпретації фінансової інформації про рух грошових коштів через розрахунок відносних показників. Визначено, що такий підхід уможливує зіставлення з інформацією попередніх звітних періодів, аналогічною галузевою інформацією, з показниками інших підприємств для прийняття оптимальних рішень. Узагальнено перелік основних коефіцієнтів, що рекомендуються у фаховій вітчизняній та зарубіжній літературі для проведення аналізу руху грошових коштів ретроспективно. Надано авторське трактування назви, порядку розрахунку та характеристики ключових відносних показників, що ґрунтуються на принципах управління грошовими потоками: збалансованості, ефективності та ліквідності. Розроблено пропозиції щодо удосконалення процедур динамічного та порівняльного аналізу ключових відносних показників спроможності економічної одиниці генерувати грошові кошти.

Ключові слова: адекватність (достатність) чистого грошового потоку, ефективність грошових потоків, збалансованість (ліквідність) грошових потоків, рентабельність грошових потоків, синхронність грошових потоків.

Табл.: 4. Бібл.: 12.

Аргументирована необходимость прагматической интерпретации финансовой информации о движении денежных средств путем расчета относительных показателей. Определено, что такой подход способствует сопоставлению с информацией предыдущих отчетных периодов, аналогичной отраслевой информацией, с показателями других предприятий для принятия оптимальных решений. Обобщен перечень основных коэффициентов, рекомендуемых в профессиональной отечественной и зарубежной литературе для проведения анализа движения денежных средств ретроспективно. Дана авторская трактовка названия, порядка расчета и характеристики ключевых относительных показателей, основанных на принципах управления денежными потоками: сбалансированности, эффективности и ликвидности. Разработаны предложения по усовершенствованию процедур динамического и сравнительного анализа ключевых относительных показателей способности экономической единицы генерировать денежные средства.

Ключевые слова: адекватность (достаточность) чистого денежного потока, эффективность денежных потоков, сбалансированность (ликвидность) денежных потоков, рентабельность денежных потоков, синхронность денежных потоков.

Табл.: 4. Библ.: 12.

The necessity of pragmatic interpretation to financial information about cash flows by calculating the relative indicators has been argued. Determined, that this approach facilitates the comparison with previous periods information, similar industry information, with indicators other enterprises for decision-making. The list of the main coefficients that are recommended in the professional domestic and foreign literature to analyze cash flow retrospectively has been generalized. Author's interpretations of the name, procedure for the computation and characteristics of key relative ratios based on the principles of cash flows: balance, efficiency and liquidity were presented. The proposals for improving the procedures of the dynamic and comparative analysis key relative ratios that define economic entity capacity to generate cash have been suggestions.

Key words: net cash flow adequacy, cash flows efficiency, cash flow balance (liquidity), cash flow profitability, cash flow synchronization.

Табл.: 4. Библ.: 12.

JEL Classification: M 490

Постановка проблеми. Гроші та прибуток є однаково важливими для суб'єкта господарювання. Прибуток є суто бухгалтерським показником, що розраховується через порівняння нарахованих доходів і витрат. Гроші є основною одиницею вимірювання підприємницької діяльності та засобом платежу. Наявність грошей дозволяє безперервно здійснювати господарські операції та забезпечує «запас міцності» бізнесу. Саме грошові кошти суб'єктів господарювання, перебуваючи в постійному русі, забезпечують всі види їх діяльності: операційну, інвестиційну, фінансову та створюють умови для нарахування прибутку. Отже, грошовий потік розкриває динамізм підприємницької діяльності, забезпечує її безперервність. Більшість учених відзначають, що найдієвішим інструментом аналізу грошових потоків є метод фінансових коефіцієнтів. Коефіцієнтний аналіз спроможності підприємства генерувати грошові кошти забезпечує прагматичну інтерпрета-

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

цію фінансової інформації про рух грошових коштів через розрахунок відносних показників та уможливує зіставлення фактичної інформації про запас грошової міцності економічної одиниці з інформацією попередніх звітних періодів, аналогічною галузевою інформацією, з показниками інших підприємств для прийняття оптимальних рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд останніх вітчизняних публікацій [1–7] та зарубіжних наукових праць [8–12] показав, що загалом всі коефіцієнти, рекомендовані різними авторами для проведення аналізу руху грошових коштів ретроспективно, ґрунтуються на принципах управління грошовими потоками: збалансованості, ефективності та ліквідності. Отже, такий аналіз фінансових коефіцієнтів забезпечує інформацією про рівень достатності формування грошових коштів, ефективності їх використання і досягнення збалансованості позитивного та негативного грошових потоків за видами, обсягами і в часі. Встановлено, що загалом науковою спільнотою акцентується увага на проблемі уніфікації коефіцієнтів для аналізу спроможності економічної одиниці генерувати грошові кошти в доступному для огляду майбутньому в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Вчені по-різному підходять до розрахунку коефіцієнтів для аналізу руху грошових коштів, що вносить плутанину у вироблення чіткого, поетапного підходу до організації та проведення бухгалтерського аналізу грошових потоків в інтересах економічної одиниці. Отже, потребують встановлення для загального і неодноразового використання правила щодо аналізу грошових потоків економічної одиниці, які спрямовані на досягнення оптимального ступеня впорядкованості у сфері забезпечення прийняття ідентичних рішень всіма зацікавленими сторонами бізнес-середовища (як вітчизняними, так і зарубіжними).

Мета статті. Головною метою цієї роботи є узагальнення переліку основних коефіцієнтів, що рекомендуються у фаховій літературі для проведення аналізу руху грошових коштів ретроспективно, та розроблення пропозицій щодо процедур динамічного та порівняльного аналізу ключових відносних показників спроможності економічної одиниці генерувати грошові кошти.

Виклад основного матеріалу. Англо-американська облікова школа стала осередком зародження та відокремлення в окремий науковий напрямок таких базових інструментів аналізу фінансової звітності, як фінансові коефіцієнти. Запровадження фінансових коефіцієнтів як бази обґрунтування формалізованої системи показників для аналізу фінансової звітності зумовлена тим, що інформація про суб'єкт господарювання, що звітує, буде кориснішою, якщо її можна порівняти з подібною інформацією інших суб'єктів господарювання, а також з подібною інформацією про той самий суб'єкт господарювання за інший період або іншу дату. Як підкреслювали видатні представники різних американських шкіл коефіцієнтного аналізу фінансової звітності (J. Horigan, R. Foulke, P. Barnes, J. Bliss, E. Altman, R. Ball, P. Brown) інформацію фінансових звітів важливо трансформувати в іншу форму, щоб вона була зіставною з попередніми звітними періодами та з іншими підприємствами, а тому коефіцієнти та їх відсоткові значення для задоволення цієї інформаційної потреби досить доречні.

Узагальнення основних коефіцієнтів, що рекомендуються у фаховій літературі для проведення аналізу руху грошових коштів, та авторську інтерпретацію їх назви та розрахунку наведено у табл. 1 та 2.

Зауважимо, що зазвичай динамічний аналіз передбачає аналіз зміни показників у часі за допомогою побудови рядів динаміки та вимагає розрахунку базових або ланцюгових темпів зростання або темпів приросту. Для проведення динамічного аналізу відносних показників руху грошових коштів економічної одиниці пропонуємо застосовувати перелік вітчизняних ключових показників, наведений у табл. 1.

Таблиця 1

Перелік ключових коефіцієнтів для ретроспективного аналізу руху грошових коштів у вітчизняній практиці

Назва коефіцієнта	Формула розрахунку	Характеристика коефіцієнта
1. Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку – $K^{дчгп}$	$K^{дчгп} = NCF / (MCF^{2.1/2} + MCF^{3.1/2} + MCF^{3.1/3})$	показує здатність підприємства здійснювати капітальні інвестиції ($MCF^{2.1/2}$), погашати позики кредиторів ($MCF^{3.1/2}$) та сплачувати дивіденди власникам ($MCF^{3.1/3}$) за рахунок зміни залишків грошових коштів. Зміна (абсолютне відхилення) залишків грошових коштів у балансі за р.1165 розкриває інформацію про «чистий» рух грошових коштів за звітний період (<i>Net cash flow</i> , NCF). Нормальне значення > 1
2. Коефіцієнт ефективності грошових потоків – $K^{егп}$	$K^{егп} = NCF / MCF$	показує здатність економічної одиниці створювати додаткові грошові кошти (NCF) унаслідок витрачання грошових коштів (MCF), що сприяє зростанню ліквідності оборотних активів. Нормальне значення > 0
3. Коефіцієнт рентабельності грошових потоків – $K^{ргп}$	$K^{ргп} = (ЧП + DA) / MCF$	показує здатність грошового потоку самофінансувати діяльність економічної одиниці. Оскільки амортизаційні відрахування не виступають сплаченими витратами періоду, чистий грошовий дохід власника може бути визначений як сума чистого прибутку економічної одиниці ($ЧП$) та амортизаційних відрахувань (DA). Нормальне значення > 0
4. Коефіцієнт ліквідності грошових потоків – $K^{лгп}$	$K^{лгп} = PCF / MCF$	показує пропорційність покриття обсягів витрачання (MCF) обсягами надходження (PCF) грошових коштів. Оптимальне значення $= 1$
5. Коефіцієнт синхронності грошових потоків – $K^{сгп}$	$K^{сгп} = \sqrt{\frac{\sum_{t=1}^n (NCF_t - \overline{NCF})^2}{n}}$	показує у гривнях середньоквадратичне відхилення від загальної рівномірності «чистого» грошового надходження (NCF) в окремих інтервалах звітного періоду. Оптимальне значення $= 0$
6. Коефіцієнт якості чистого грошового потоку – $K^{ячгп}$	$K^{ячгп} = (ЧП + DA) / NCF$	показує рівень згенерованого чистим грошовим потоком (NCF) визнаного чистого прибутку ($ЧП$). Оскільки амортизаційні відрахування (DA) не супроводжуються грошовими виплатами, на їх суму коригуємо чистий прибуток. Нормальне значення > 0

Таблиця 2

Перелік ключових коефіцієнтів для ретроспективного аналізу руху грошових коштів у зарубіжній практиці

Назва коефіцієнту	Формула розрахунку	Характеристика коефіцієнта
1	2	3
1. Free Cash Flow – FCF – Вільний грошовий потік	$FCF = NCF^O - MCF^{2.1/2}$	показує чистий грошовий потік від операційної діяльності (NCF^O), що залишився після вирахування капітальних інвестицій у необоротні активи ($MCF^{2.1/2}$) для підтримки або розширення виробничої потужності. Нормальне значення > 0
2. Operating Cash Flow Ratio – Грошова «якість» розрахунків з покупцями – $ГЯ^{пок}$	$ГЯ^{пок} = PCF^O / ЧД$	показує можливість підприємства перетворити нараховані доходи від реалізації ($ЧД$) у грошові надходження від операційної діяльності (PCF^O), платіжну дисципліну покупців та рівень погашення ними дебіторської заборгованості. Оптимальне значення $= 1$

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

Закінчення табл. 2

1	2	3
3. Asset Efficiency Ratio – <i>Грошова ефективність активів - GE^A</i>	$GE^A = NCF^O / \bar{A}$	показує здатність генерувати грошові потоки від експлуатації активів (<i>A</i>); є подібним до показника <i>ROA</i> , але у чисельнику використовується не показник чистого прибутку, а чистого грошового потоку від операційної діяльності (<i>NCF^O</i>). Є важливим для ретроспективного трендового аналізу та порівняльного аналізу з конкурентами. Нормальне значення > 0
4. Current Liability Coverage Ratio – <i>Грошове покриття поточних зобов'язань - ГП^{ПЗ}</i>	$ГП^{ПЗ} = NCF^O / \overline{ПЗ}$	показує здатність погашати поточні зобов'язання (<i>ПЗ</i>) чистими грошовими надходженнями від операційної діяльності (<i>NCF^O</i>); забезпечує більш точну оцінку платоспроможності. Нормальне значення > 1
5. Interest Coverage Ratio – <i>Грошове покриття відсотків за кредитами - ГП^{ФВ}</i>	$ГП^{ФВ} = \frac{NCF^O + \Phi B + ПП}{\Phi B}$	показує здатність економічної одиниці здійснювати процентні платежі за отриманими позиками; включає інформацію про фінансові витрати (<i>ФВ</i>) з р. 2250 та витрати з податку на прибуток (<i>ПП</i>) з р.2300; забезпечує релевантною інформацією кредиторів. Нормальне значення > 1
6. External Financing Index Ratio – <i>Грошова залежність від зовнішнього фінансування - ГЗ^{ЗФ}</i>	$ГЗ^{ЗФ} = NCF^F / NCF^O$	показує співвідношення чистого руху коштів від фінансової діяльності (<i>NCF^F</i>) до чистого руху коштів від операційної діяльності (<i>NCF^O</i>); чим вище значення, тим більше залежить бізнес від зовнішніх грошей. Нормальне значення < 1
7. <u>Free cash flow / Operating cash flow</u> – <i>Грошова міцність підприємства - ГМ</i>	$ГМ = FCF / NCF^O$	показує рівень самофінансування економічної одиницею у напрямку розширення масштабів діяльності, збільшення виробничої потужності, нарощування економічного потенціалу. Нормальне значення > 0

Застосування цього переліку (табл. 1) для проведення динамічного аналізу коефіцієнтів забезпечує релевантною інформацією про тенденції спроможності вітчизняної економічної одиниці генерувати грошові кошти в доступному для огляду майбутньому в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності та продовжувати діяльність у галузі функціонування. Аналітичні висновки рекомендуємо робити, ґрунтуючись на застосуванні в аналітичній процедурі середньої геометричної в контексті визначення середньої тенденції зростання окремого ключового показника. При цьому значення T_n , що включаємо у розрахунок середньої тенденції зростання, визначаємо як ланцюговий темп зростання окремого коефіцієнта за роками через співвідношення K_n / K_{n-1} . Рекомендований формат аналітичної таблиці, що деталізує порядок проведення динамічного аналізу коефіцієнтів спроможності економічної одиниці генерувати грошові кошти, наведено у табл. 3.

Таблиця 3

Динамічний аналіз вітчизняних ключових показників руху грошових коштів економічної одиниці

Ключові коефіцієнти, <i>K</i>	Звіт. період	Інформація попередніх звітних періодів, <i>n</i>					Середня тенденція зростання, \bar{T}
		1 рік тому	2 роки тому	3 роки тому	4 роки тому	5 років тому	
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Чистий рух грошових коштів – <i>NCF</i>	<i>NCF₀</i>	<i>NCF₁</i>	<i>NCF₂</i>	<i>NCF₃</i>	<i>NCF₄</i>	<i>NCF₅</i>	$\bar{T}_{NCF} = \sqrt[5]{T_5 \cdot T_4 \cdot T_3 \cdot T_2 \cdot T_1}$

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

Закінчення табл. 3

2. Коефіцієнт ефективності грошових потоків – $K^{ЕГП}$	$K^{ЕГП}_0$	$K^{ЕГП}_1$	$K^{ЕГП}_2$	$K^{ЕГП}_3$	$K^{ЕГП}_4$	$K^{ЕГП}_5$	$\overline{T_{K^{ЕГП}}} = \sqrt[5]{T_5 \cdot T_4 \cdot T_3 \cdot T_2 \cdot T_1}$
3. Коефіцієнт рентабельності грошових потоків – $K^{РГП}$	$K^{РГП}_0$	$K^{РГП}_1$	$K^{РГП}_2$	$K^{РГП}_3$	$K^{РГП}_4$	$K^{РГП}_5$	$\overline{T_{K^{РГП}}} = \sqrt[5]{T_5 \cdot T_4 \cdot T_3 \cdot T_2 \cdot T_1}$
4. Коефіцієнт ліквідності грошових потоків – $K^{ЛГП}$	$K^{ЛГП}_0$	$K^{ЛГП}_1$	$K^{ЛГП}_2$	$K^{ЛГП}_3$	$K^{ЛГП}_4$	$K^{ЛГП}_5$	$\overline{T_{K^{ЛГП}}} = \sqrt[5]{T_5 \cdot T_4 \cdot T_3 \cdot T_2 \cdot T_1}$
5. Коефіцієнт якості чистого грошового потоку – $K^{ЯЧГП}$	$K^{ЯЧГП}_0$	$K^{ЯЧГП}_1$	$K^{ЯЧГП}_2$	$K^{ЯЧГП}_3$	$K^{ЯЧГП}_4$	$K^{ЯЧГП}_5$	$\overline{T_{K^{ЯЧГП}}} = \sqrt[5]{T_5 \cdot T_4 \cdot T_3 \cdot T_2 \cdot T_1}$
<i>Умови аналізу:</i>							
$NCF > 0; K^{ЕГП} > 0; K^{РГП} > 0; K^{ЛГП} = 1; K^{ЯЧГП} > 0; \overline{T_K} > 1$							
Висновки:							

Необхідно зауважити, що порівняльний (компаративний) аналіз передбачає зіставлення показників з показниками попередніх звітних періодів, з показниками конкурентів, із середньогалузевими показниками середовища функціонування. Оскільки поява фінансових коефіцієнтів відбулася саме у зарубіжній практиці, доречним вважаємо проведення компаративного аналізу спроможності економічної одиниці генерувати грошові кошти на основі коефіцієнтів, що є поширеними у зарубіжній практиці. Рекомендований формат аналітичної таблиці, що деталізує порядок проведення компаративного аналізу коефіцієнтів спроможності економічної одиниці генерувати грошові кошти, наведено у табл. 4.

Таблиця 4

Порівняльний аналіз ключових відносних показників руху грошових коштів економічної одиниці

Обліковий показник	Звітний період	База порівняння			Абс. відхилення (або відносне)		
		У попередньому періоді	Середньогалузеве значення	У найближчого конкурента	Від попереднього періоду	Від середньогалузевого значення	Від найближчого конкурента
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Вільний грошовий потік - FCF	FCF_0	FCF_{-1}	$\overline{FCF_{ГЛАЛ}}$	$FCF^{КОН}$	$\frac{FCF_0 - FCF_{-1}}{FCF_{-1}}$	$\frac{FCF_0 - \overline{FCF_{ГЛАЛ}}}{\overline{FCF_{ГЛАЛ}}}$	$\frac{FCF_0 - FCF^{КОН}}{FCF^{КОН}}$
2. Грошова «якість» розрахунків з покупцями - $ГЯ^{ПОК}$	$ГЯ^{ПОК}_0$	$ГЯ^{ПОК}_{-1}$	$\overline{ГЯ^{ПОК}_{ГЛАЛ}}$	$ГЯ^{ПОК}^{КОН}$	$\frac{ГЯ^{ПОК}_0 - ГЯ^{ПОК}_{-1}}{ГЯ^{ПОК}_{-1}}$	$\frac{ГЯ^{ПОК}_0 - \overline{ГЯ^{ПОК}_{ГЛАЛ}}}{\overline{ГЯ^{ПОК}_{ГЛАЛ}}}$	$\frac{ГЯ^{ПОК}_0 - ГЯ^{ПОК}^{КОН}}{ГЯ^{ПОК}^{КОН}}$
3. Грошова ефективність активів - $ГЕ^A$	$ГЕ^A_0$	$ГЕ^A_{-1}$	$\overline{ГЕ^A_{ГЛАЛ}}$	$ГЕ^A^{КОН}$	$\frac{ГЕ^A_0 - ГЕ^A_{-1}}{ГЕ^A_{-1}}$	$\frac{ГЕ^A_0 - \overline{ГЕ^A_{ГЛАЛ}}}{\overline{ГЕ^A_{ГЛАЛ}}}$	$\frac{ГЕ^A_0 - ГЕ^A^{КОН}}{ГЕ^A^{КОН}}$
4. Грошове покриття поточних зобов'язань - $ГП^{ПЗ}$	$ГП^{ПЗ}_0$	$ГП^{ПЗ}_{-1}$	$\overline{ГП^{ПЗ}_{ГЛАЛ}}$	$ГП^{ПЗ}^{КОН}$	$\frac{ГП^{ПЗ}_0 - ГП^{ПЗ}_{-1}}{ГП^{ПЗ}_{-1}}$	$\frac{ГП^{ПЗ}_0 - \overline{ГП^{ПЗ}_{ГЛАЛ}}}{\overline{ГП^{ПЗ}_{ГЛАЛ}}}$	$\frac{ГП^{ПЗ}_0 - ГП^{ПЗ}^{КОН}}{ГП^{ПЗ}^{КОН}}$
5. Грошове покриття відсотків за кредитами - $ГП^{ФВ}$	$ГП^{ФВ}_0$	$ГП^{ФВ}_{-1}$	$\overline{ГП^{ФВ}_{ГЛАЛ}}$	$ГП^{ФВ}^{КОН}$	$\frac{ГП^{ФВ}_0 - ГП^{ФВ}_{-1}}{ГП^{ФВ}_{-1}}$	$\frac{ГП^{ФВ}_0 - \overline{ГП^{ФВ}_{ГЛАЛ}}}{\overline{ГП^{ФВ}_{ГЛАЛ}}}$	$\frac{ГП^{ФВ}_0 - ГП^{ФВ}^{КОН}}{ГП^{ФВ}^{КОН}}$

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

Закінчення табл. 4

1	2	3	4	5	6	7	8
6. Грошова залежність від зовнішнього фінансування - $\Gamma Z^{3\Phi}$	$\Gamma Z^{3\Phi}_0$	$\Gamma Z^{3\Phi}_{-1}$	$\frac{\Gamma Z^{3\Phi}_{ГЛЛ}}{\Gamma Z^{3\Phi}_{ГЛЛ}}$	$\Gamma Z^{3\Phi}_{КОН}$	$\frac{\Gamma Z^{3\Phi}_0 - \Gamma Z^{3\Phi}_{-1}}{\Gamma Z^{3\Phi}_{-1}}$	$\frac{\Gamma Z^{3\Phi}_0 - \Gamma Z^{3\Phi}_{ГЛЛ}}{\Gamma Z^{3\Phi}_{ГЛЛ}}$	$\frac{\Gamma Z^{3\Phi}_0 - \Gamma Z^{3\Phi}_{КОН}}{\Gamma Z^{3\Phi}_{КОН}}$
7. Грошова міцність підприємства - ΓM	ΓM_0	ΓM_{-1}	$\frac{\Gamma M_{ГЛЛ}}{\Gamma M_{ГЛЛ}}$	$\Gamma M_{КОН}$	$\frac{\Gamma M_0 - \Gamma M_{-1}}{\Gamma M_{-1}}$	$\frac{\Gamma M_0 - \Gamma M_{ГЛЛ}}{\Gamma M_{ГЛЛ}}$	$\frac{\Gamma M_0 - \Gamma M_{КОН}}{\Gamma M_{КОН}}$
<i>Умови аналізу:</i> $FCF > 0; \Gamma Я^{ПЛОК} = 1; \Gamma E^A = > 0; \Gamma П^{ПЗ} > 1; \Gamma П^{ФВ} > 1; \Gamma Z^{3\Phi} < 1; \Gamma M > 0$							
Висновки:							

Висновки і пропозиції. У зарубіжній практиці для коефіцієнтного аналізу спроможності економічної одиниці генерувати грошові кошти в доступному для огляду майбутньому як основний показник використовується показник чистого грошового потоку від операційної діяльності, а не «чистий рух грошових коштів за звітний період», як це пропонують вітчизняні науковці. Вважаємо більш доречним зарубіжний підхід, оскільки саме у результаті операційної діяльності економічної одиниці генерується додана вартість.

Список використаних джерел

1. Багацька К. В. Методичні підходи до аналізу грошових потоків / К. В. Багацька // Економічний аналіз : зб. наук. пр. – Тернопіль, 2012. – № 1. – С. 11–14.
2. Власюк Т. М. Методичні підходи до аналізу грошових потоків підприємства / Т. М. Власюк, О. М. Волинець, Н. І. Новіцька // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2014. – № 3 (77). – С. 36–46.
3. Калабухова С. В. Стандартизація аналізу грошових потоків суб'єктів господарювання / С. В. Калабухова, О. Е. Кузьмінська, О. К. Абесінова // Economic Development Strategy in Terms of European Integration: Conference Proceeding, May 27, 2016, Kaunas, Lithuania / Aleksandras Stulginskis University. – С. 256–259.
4. Колодізев О. М. Управління грошовими потоками суб'єктів господарювання на основі методів аналізу ефективності використання фінансових ресурсів / О. М. Колодізев, О. В. Коцюба // ScienceRise. – 2015. – № 3 (3). – С. 56–64.
5. Крючко Л. С. Створення системи управління грошовими потоками як запорука фінансової стабільності підприємства / Л. С. Крючко // Агросвіт. – 2014. – № 8. – С. 43–45.
6. Кучер О. В. Система показників, що характеризують рух грошових коштів / О. В. Кучер, А. А. Сахно // Молодий вчений. – 2014. – № 6 (1). – С. 154–157.
7. Лебедева А. М. Особливості аналізу руху грошових потоків підприємства / А. М. Лебедева // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2016. – Т. 21, вип. 3. – С. 189–192.
8. Artto, E. Money Flow Analysis / E. Artto // Journal of Business Finance & Accounting. – 1978. – № 5:1. – Pp. 27–37.
9. Casey, C.J. Cash Flow – It's Not The Bottom Line / Casey, C.J. and Bartczak, N.J. // Harvard Business Review. – 1984. – July-August. – Pp. 61–66.
10. Mills J. R. The Power of Cash Flow Ratios / J. R. Mills, J.H. Yamamura // Journal of Accountancy. – 2000. – Vol. 186. – No. 4. – Pp. 53–61.
11. Stanko B.B. Cash flow ratios to measure liquidity and performance for transportation manufacturing firms / B.B. Stanko, T.L. Zeller // Journal of Transportation Management. – 1993. – Vol 2. – Pp. 83–103.
12. Barua S. Traditional Ratios vs. Cash Flow based Ratios: Which One is Better Performance Indicator? / S. Barua, A. Saha // Advances in Economics and Business. – 2015. – No. 3(6). – Pp. 232–251.

References

1. Bagatska, K.V (2012). Methodychni pidhody to analizu groshovykh potokiv [Methodological approaches to the analysis of cash flows]. *Ekonomichny analiz – Economic analysis*, no. 1, pp. 11–14 (in Ukrainian).

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

2. Vlasyuk, T.M., Volynets, O.M., Novitska, N.I. (2014). Metodychni pidhody to analizu groshovykh potokiv pidprijemstva [Methodological approaches to the analysis of the enterprise cash flows]. *Visnyk Kyivskogo natsionalnogo universitetu tehnologiy ta desaynu – Bulletin of Kyiv National University of Technology and Design*, no. 3 (77), pp. 36–46 (in Ukrainian).
3. Kalabukhova, S.V., Kuzminska, O.E., Abesinova, O.K. (2016). Standartyzatsiia analizu groshovykh potokiv subyektiv gospodaryuvannya [Standardization of business entities cash flow analysis]. *Conference Proceeding “Economic Development Strategy in Terms of European Integration”*, May 27, Kaunas, Lithuania, Aleksandras Stulginskis University, pp. 256–259 (in Ukrainian).
4. Kolodizev, O.M., Kotsuba, O.V. (2015). Upravlinnia groshovymy potokamy subyektiv hospodariuvannya na osnovi metodiv analizu efektyvnosti vykorystannia finansovykh resursiv [Cash Management entities based methods of financial resources effectiveness analysis]. *ScienceRise*, no. 3 (3), pp. 56–64 (in Ukrainian).
5. Kryuchko, L.S. (2014). Stvorennia systemy upravlinnia hroshovymy potokamy yak zaporuka finansovoi stabilnosti pidprijemstva [Creating a system of cash flow management as a guarantee of financial stability]. *Agrosvit – Agroworld*, no. 8, pp. 43–45 (in Ukrainian).
6. Kucher, O.V., Sahno, A.A. (2014). Systema pokaznykiv, shcho harakterizuiut rukh hroshovykh koshtiv [The system of the cash flow indicators]. *Molodyi vchenyi – The young scientist*, no. 6 (1), pp. 154–157 (in Ukrainian).
7. Lebedeva, A.M. (2016). Osoblyvosti analizu rukhu hroshovykh potokiv pidprijemstva [Features of enterprise cash flow analysis]. *Visnyk Odeskogo natsionalnogo universitetu. Seriya: Ekonomika – Bulletin of Odessa National University. Series: Economy*, vol. 21, no. 3, pp. 189–192 (in Ukrainian).
8. Artto, E. (1978). Money Flow Analysis. *Journal of Business Finance & Accounting*, 5:1, pp. 27–37.
9. Casey, C.J. and Bartczak, N.J. (1984). Cash Flow - It's Not The Bottom Line. *Harvard Business Review*, July-August, pp. 61–66.
10. Mills, J. R. and Yamamura, J.H. (2000). The Power of Cash Flow Ratios. *Journal of Accountancy*, vol. 186, no. 4, pp. 53–61.
11. Stanko, B.B & Zeller, T.L. (1993). Cash flow ratios to measure liquidity and performance for transportation manufacturing firms. *Journal of Transportation Management*, vol. 2, pp. 83–103.
12. Barua, S., Saha, A. (2015). Traditional Ratios vs. Cash Flow based Ratios: Which One is Better Performance Indicator? *Advances in Economics and Business*, no. 3 (6), pp. 232–251.

Калабухова Світлана Вікторівна – кандидат економічних наук, професор, професор кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (просп. Перемоги, 54/1, м. Київ, 03680, Україна).

Калабухова Светлана Викторовна – кандидат экономических наук, профессор, профессор кафедры учета в кредитных и бюджетных учреждениях и экономического анализа, ГБУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана» (просп. Победы, 54/1, г. Киев, 03680, Украина).

Kalabukhova Svitlana – PhD in Economics, Professor, Professor of Department of Accounting in the Credit and Budgetary Organizations and Economic Analysis, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, (54/1 Peremohy Av., 03680 Kyiv, Ukraine).

E-mail: lana.kalabukhova@gmail.com

Чалюк Людмила Вікторівна – аспірант кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (просп. Перемоги, 54/1, м. Київ, 03680, Україна).

Чалюк Людмила Викторовна – аспірант кафедры учета в кредитных и бюджетных учреждениях и экономического анализа, ГБУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана» (просп. Победы, 54/1, г. Киев, 03680, Украина).

Chalyuk Liudmyla – PhD student of Department of Accounting in the Credit and Budgetary Organizations and Economic Analysis, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, (54/1 Peremohy Av., 03680 Kyiv, Ukraine).